Դ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 913 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 20 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1887 (Ն. Տ.) 1 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1887 — 6 ՁԷՄԱԶԻՒԼ ԷՎՎԷԼ 1304

20 ՓԱՐԱ (ՅՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ԱԿԿ ԿԱՐՕՐԵՆ ԹԷՆԹԵՐՈՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂԳԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ա. ՔԱՐԱՔԷՈՒՆ ՕՐԱԳԻՐԻ
Գալատիա, Նորատունկեան-խան

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ (ՅՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ՌԱՖԻԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ Հայոց Տարեկան պահեկան արձակ	160
» » Վեցամսեայ » »	80
» » Եռամսեայ » »	40
Դուռաւոյ » եւ տեղական	
Թղթատարով տարեկան » »	240
Դուռաւոյ Հայոց եւ տեղական	
Թղթատարով վեցամսեայ » »	120
Օտար երկիրներ, տարեկան գրանց	56
» » վեցամսեայ »	28

Դուրս ղրկուած լրագրաց համար նամակ Տնօրէնութեան վրայ է, խմբագրութեան ղրկուած նամակ կամ գրութիւն եւս չարուիր.

Les annonces sont reçues à l'Eastern Agency place Karakeuy Deïrmen Han Constantinople.

Կ. ՊՈԼԻՍ, 20 ՅՈՒՆՈՒԱՐ, 1887

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԳԱՆՈՒԷՐ ՀԱՅՈՒՀԻՔ

Ծանուցուեցաւ թէ փետր. 5\17 ին պարահանդէս մը պիտի տրուի Բերայի Նոր Թատրոնին մէջ, ի նպաստ Ազգանուէր Հայուհեաց Ընկերութեան։ Զայս Ընկերութիւն վարող քանի մը աղնիւ տիկնայք այս միջոցիս կը շրջին հանգանակութիւն ընելու հայ և օտարազգի կարող անհատներէ և ընկերութիւններէ։ Ցաւալի է թէ Ընկերութիւնը Մշոյ, Բղիի և Հաճընի մէջ իւր ծախիւք բացած է և կը պահէ աղջկանց նախակրթարաններ ու բարձրագոյն նախակրթարաններ, ընդ անօրինութեան Միաց Ընկերութեանց։ Նաև մի քանի քաղաքներու, ինչպէս Երզնկա և Պոլու, աղջկանց վարժարաններուն վարժուհիներն ինք ընտրած է և կը վճարէ։ Ազգանուէր Հայուհեաց չնորհիւ կը կրթուին 800ի չափ աշակերտուհիք, տարեկան իբր 650 ոսկւոյ ծախիւք։ Ընկերութիւնն ունի 1,200 ոսկւոյ չափ դրամագլուխ մը։ Որովհետեւ 500 ոսկւոյ պահեստ մ'ունենալ կանոնագրով հրամայեալ է, Ընկերութիւնն, եթէ այս տարի պարահանդէս չի տար, դժբեթէ իւր պահեստին դէպ չելու հարկին մէջ պիտի գտնուէր։ Բաժանորդագրութիւնք որք հաղիւ 200 ոսկի կ'արտադրեն, հասոյթի մեծ աղբիւր մը չեն Ազգանուէր Հայուհեաց համար։

Մեք համոզիս չենք անոնց որք՝ Ազգանուէր Հայուհեաց գործին վրայ խօսելով՝ այնպէս կը տրամաբանեն իբր թէ Հայաստանի և Կիլիկիոյ գոնէ քաղաքաց ու գիւղաքաղաքաց հայ աղջիկունք պէտք չունենան դպրոցական կրթութեան։ Անհիմն կ'երեւի մեզ այն տեսութիւն իբր թէ, այդ ըստ մեծի մասին հոգագործ և արհեստաւոր հասարակութեանց մէջ, կրթութիւնը կը վանէ եղեր նիւթական բարեկեցութիւնը, կամ ընկերային հաւասարութիւնն։ Ի՞նչ կ'աւանդեն Ազգանուէր Հայուհիք։ — ընթերցանութիւն և գիր հայ լեզուաւ, պարզ հաշիւ, նախագիտելիք աղգային պատմութեան, կրօնի և աշխարհագրութեան։ կար, ձեւ և ընտանեկան անտեսութեան ու առողջապահութեան տարրք։

Հայաստանցի կամ Կիլիկեցի հոգագործ կամ արհեստագործ հայ ընտանիք մը ապերջանիկ կը լինի՞ քանզի ընտանեաց մայրը կամ դուստրը՝ Նորհիւ Ազգանուէր Հայուհեաց՝ կը խօսի քիչ չատ մաքուր հայերէն, կրնայ գրել նամակ մը, գիտէ թուաբանական պարզ հաշիւներ ընել, կամ կրնայ տրղայոց հագուստները կարել, և որ քիչ չատ դաղափար ու վարժութիւն ունի մաքրութեան, տանտիկնութեան, և իւր և իւրայնոց առողջապահութեան վրայ։

Ընդհակառակն, գիտենք թէ հայաբնակ դաւառաց մէջ բաղմամարդութիւնն և երկրագործութիւնն աւելի կը լինէին և ընտանեկան խեղճութիւնը նուազ, եթէ մայրերը քիչ չատ ստանային մաքրութեան, ընտանեկան տնտեսութեան և առողջապահութեան վարժութիւն, և տղայք մեծցնելու կենսական արուեստին վրայ դաղափար ունենային։ Թիւր կարծիք մ'է թէ Հայաստանի զաւակունք միշտ քաջառողջ կը մնին և քաջառողջ կը մեծնան։ Ճշմարտութիւնն է թէ, մնողաց անհոգութեամբ, տկարները չուտով կը մեռնին ու կ'անհետանան, և անոնք միայն կը մնան որք՝ բնութեամբ բացառապէս օժտեալ՝ կրնան տոկալ ամեն թշուառութեան։ Եթէ դաւառաց ներսերը բաղմամարդութիւնն զդալապէս չաւելնար, եթէ Հայաստանի մէջ բնակչաց երկրագործութիւնն հետզհետէ կը նուազի, պատճառը միայն պանդխտութիւնը կամ տնտեսական խեղճութիւնը չէ։ այլ նաեւ բնակչաց սուաբ մեծամասնութեան կատարեալ տգիտութիւնն յամենայնի որ կը վերաբերի անձնական ու ընտանեկան առողջապահիկ նորմութեանց։ Այս է միահամուռ վկայութիւնն ամեն անոնց որք մտէն դիտած են հայաբնակ դաւառներն։

Ակներեւ է ուրեմն թէ, Ազգանուէր Հայուհեաց Ընկերութեան դպրոցներուն նման կրթական հաստատութիւնք նիւթական նշանաւոր օգուտ մը կուտան թէ՝ ազգին և թէ երկրին՝ ապագայ մայրերուն տալով վարժութիւն մաքուր և ողջապահիկ կենցաղավարութեան։ Թէ Հայաստանի և Կիլիկիոյ Հայուհիք, զուրկ Ցալով այս կարգի կենսական գիտելիքներէ, կարենան առաւել երջանիկ լինել՝ ա՞ինչպէս անտեղի կարծիք մ'է, որ զայն հերքելու համար երկարաբանել չարժէր։

Նմանապէս կարելի է հաստատել թէ քիչ չատ դրել, կարդալ և հաշուել գիտցող դաւառացի Հայուհիք ա՛դ պատճառաւ իսկ կը դատապարտուին ի թշուառութիւն։ Ճշմարտութիւնն է թէ, կա՞ տանջերն Լա կրթեալ չենք, և կա՞ տղէկներն ու պարմիտ երեն։ Ասա է, արդարեւ, բուն իմդիրն ընկերային հաւասարութիւն։ Միացեալ Ընկերութիւնը և դաւառային տեղական վարչութիւնը ոգի ի բուն կ'աշխատին դաւառաց արական սերունդը կրթելու։ Այս ջանքեր քաջառոյգ դար մը եռքը պիտի տան զգալի արդիւնք, ազգին ու պետութեան ընծայելով դաւառացի նոր սերունդ մը որ՝ դէթ նախնական կրթութեամբ մը օժտեալ՝ առաւել օգտակար պիտի լինի թէ՝ իրեն, թէ ազգին և թէ երկրին։ Բայց ինչ ձախող մտածումի կը լիներ եթէ մանչերը կրթեալ առեն զաց ընելիք աղջկանց կրթութիւնն։ Եթէ Հայաստանցի և Կիլիկեցի հայ պատանին պէտք ունի կրթուելու, նոյն պէտքն հաւասարապէս ունի տեղացի հայ աղջիկն, այն գերազանց պատճառաւ թէ կոչուած է լինել կին, լծակից, անբաժան ընկերուհի դրացի հայ երիտասարդին։ Առն կրթութիւնը պիտի մնար ամուլ, ընտանիքն իւր ամբողջութեամբ անհազորդ պիտի լիներ հօր բարեկրթութենէն, եթէ կինը, մայրն ինք եւս քիչ չատ կրթուած չլիներ։ Եսնթադրենք դաւառային հայ ընտանիք մը, յորում հօր տուած առողջապահական հրահանգները, կամ ցուցած բարեկրթութեան օրինակը կը չեզոքացնէ մայրն իւր կոչտանկրթութեամբ, — և կ'ուսնանք մանրանկարն այն ընտանեկան համերաշխութեան, զոր մեր մէջ զօրեղ մտքի տէր ոմանք կը յուսան ձեռք բերել՝ անօգուտ և մինչև իսկ վնասակար դասանելով Ազգանուէր Հայուհեաց կրթական ճիգերն ի Հայաստան և ի Կիլիկիա։

Ասերկրայ ենք սակայն թէ այդպէս խորհողներ յարդ չեն գտներ ազգին ստուար մեծամասնութեան քով, որ թէպէտ չլինի չատ լուսաւորեալ, ունի պարզ ողջմտութիւն ու բաւական փորձառութիւն՝ ճանչելու համար մեծութիւնն այն ծառայութեան զոր Ազգանուէր Հայուհիք կը մատուցանեն ազգին և երկրին, պատրաստելով դաւառաց մէջ նախակրթութեան բարոյական ու նիւթական առաւելութիւններովն օժտեալ հայ մայրեր, ոյց ինամոց պիտի յանձնուի դաւառացի Հայութեան ապագան և ճակատագիրը։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐԵԿԻ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

(ՅՈՒՆՈՒԱՐ 21ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 29.)

ԹԱԳՈՒՀԻՈՅՆ ՀԱՍՆ

Աւասիկ Անգլիոյ Խորհրդարանին Բացման առթիւ արտասանեալ վեհապետական ճառը։

«Մէրիէտ և Պրանդայ — Ամէն Տէրութեանց հետ մեր յարաբերութիւնը բարեկամական են մնացեր։ Եւրոպայոյ հարաւ-արեւելեան կողման գործերը չկարգադրուեցան դեռ. բայց չեմ վախնար որ եւրոպական խաղաղութիւնը խանգարի՝ այդ կողմանց դեռ եւս չկարգադրուած վիճերուն երեսէն։

«Թէեւ կ'ողբամ այն եղելութեանց վրայ որք հարկադրեցին Պուլկարիոյ Ալէքսանդր Իշխանը դադրիլ կառավարելէ զայդ Իշխանապետութիւն, պարտ չհամարեցի միջամտել անոր յաջորդին ընտրութեան վերաբերող ադարներուն, մինչև որ եղելութիւնը հասնին այն կէտ, ուր հաւանութիւնս խնդրուի բռա Պերլինի Դաշնագրին տրամադրութեանց։

«Իմ Կառավարութեանս Եգիպտոսի մէջ ձեռնարկած գործը չէ լրացած դեռ. բայց կարեւոր յառաջդիմութիւնը եղած են Եգիպտոսի արտաքին և ներքին հանդարտութիւնն ապահովելու գործին մէջ։

«Ի Պիրմանիա, ջօրբերս քաջութեամբ և ճարտարութեամբ յառաջ տարին գործողութիւնները, ջնջելու համար աւազակութիւնն, որ ամած էր վերջին տարիներն, յոռի վարչութեան շնորհիւ։ Ասպատակաց հրոսակներն որք երկար ժամանակէ հետէ կ'աւերէին զՎերին Պիրմանիա՝ ցրուեցան, և հրասապետներէն ոմանք անձնատուր եղան։ Հաստատ յոյս ունիմ թէ Պիրմանիոյ ընդհանուր խաղաղացումն ի գլուխ պիտի հանուի արդի եղանակին մէջ։

«Ռուսերական դաշնագրերը Բիւլգարիոյ Յունաստանի և Ռումանիոյ հետ։ Պաշտօնագրերը ձեզ պիտի մատուցուին։

«Պարոնայք Եբեւոդիան։ — Առաջիկայ տարւոյն Եբեւոդիայը ձեզ պիտի մատուցուի։ Յուսացուած է թէ խնայողութեան եւ թէ հանրային պաշտպանց բարւոք մատակարարութեան հոգածութեամբ։

«Մէրիէտ և Պարոնայք։ — Իռլանտայի վիճակը կարօտ է միշտ ձեր մտադիր հոգածութեան։ Մանր ոճիրը բարեբախտաբար նուազ էին վերջին ամսոց մէջ, բաղդատմամբ նախորդ տարւոյ համապատասխան ժամանակամիջոցին։ Բայց Իռլանտայի հողատերաց ու վարձակալաց միջեւ յարաբերութիւնը, որք աշխատ սկիզբը բարւոքման նշան կը ցուցնէին, ծանրապէս խանգարեցան քանի մը դաւառներու մէջ՝ այն կարգադրեալ ձեռնարկութեանց պատճառաւ, որոց նպատակն էր վարձակալներուն մէջ դաշնակցութիւն մը յառաջ բերել իրենց օրինական պարտուց վճարմանը դէմ։ Այս չարիքն հարատեւելու համար իմ Կառավարութեանս ճգունք ծանր արգելքի բախեցան՝ օրինական դժուարութեանց պատճառաւ։ Ուստի, ի մտոյ ձեր ուշադրութիւն պիտի հրաւիրուի օրինական փոփոխմանց վրայ, որք հարկաւոր կը դատուին՝ Իռլանտայի մէջ եղեռնական դատաւորութեան ապրուութիւն տալու համար։»

(Թագուհին կը յիշէ Խորհրդարանին ներկայելի չատ մը նոր քրդերը, յորս նշանաւորելի են «Օրինագծեր ի բարւոքում տեղային վարչութեան յԱնգլիա, յՍկոտլանդիա, և յԻռլանտա»։ Խորհրդարանին պիտի մատուցուի նաեւ 1885ին կազմեալ Ցանձնախմբին Տեղեկագիրն, որ, նախագահութեամբ Լորդ Իրտոսլէի, քննեց Անգլիոյ առեւտրական եւ հողագործական անկման պատճառներն ու դարմանները։)

ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴԻՐՔ. Լորդ Սալիսբրիի հերքեց զայն լուր թէ Ալէքսանդր Իշխանին վնասուցական հրամատարութեան պաշտօն մը պիտի տրուի եղեր յԵգիպտոս։

—Իտալիա նպաստաւոր պատասխան տուաւ ռուսական վերջին շրջաբերականին, ի մասին Թուրքօ-պուլկար բանակցութեանց։

—Հավաս կը հեռագրէ Կ. Պոլսէ. «Խառն կառավարութեան մը կազմութեամբ պուլկարական խնդրոյ լուծմանը դէմ միակ արգելքն այն է թէ Խնամակալութիւնը կը դտնուի բանակին ձեռքն, որոյ գրէթէ ամեն ապաք, Ռուսիոյ դէմ վտանգաւոր դերը մ'ունենալով, չամ ունին ընդդիմութիւնն երկարելու։ Սպանիոլն զատ, ամեն կողմանց հանակերպած կերեւին խոնարհելու դէպքերուն առջեւ, մանաւանդ պուլկար պատուիրակաց ուղեւորութեան անյաջող հետեւանքը տեսնելէ յետոյ։»

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԴԵՐՄԱՆԻԱ

Զօր. Պուլանժէ Բել Մել Կաշէրի և Տէյլ Թելեկրաֆի Թղթակցաց հետ տեսակցելով, բացարձակ յայտարարեց թէ ինք անձնապէս հակառակ է Դերմանիոյ դէմ պատերազմի գաղափարին, և եթէ իւր պաշտօնակիցք երբեք պատերազմի կողմը գտնուին, ինք նախամեծար պիտի համարի հրաժարիլ քան համախոհ երեւիլ անոնց։ Զօրավարն հաստատեց նաեւ թէ, Ֆրանսա թէպէտ կարեւոր ոյժեր ունի իւր արեւելեան սահմանաց վրայ, բայց նոր զօրք կամ թնդանօթ չէ ղրկած յայն կողմ։

—Տէյլի Նիւ-ի լուրն որ անցեալ շաբաթու մէջ ընդհանուր երկիւղ պատճառեց, իբր թէ Դերմանիա Ֆրանսայէն բացատրութիւն պիտի խնդրէ եղեր իւր պատրաստութեանց համար, բարեբախտաբար անմիջապէս հերքուեցաւ թէ՝ Դերման կառավարութեան կողմէ, կոմս Հէրպերդ Պիսմարքի բերնով, որ ապահովիչ յայտարարութիւն մ'ըրաւ ֆրանսական դեսպանին, և թէ Լորտ Սալիսբրիի կողմէ, որ իրեն դիմող դեսպաններուն ծանոյց թէ անհիմն է Տէյլի Նիւ-ի զեկոյցն, իբր թէ Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարարութիւնն երկիւղալի տեղեկութիւններ ստացած լինի Ֆրանսայի և Դերմանիոյ յարաբերութեանց վրայ։

—Լոնտոնի միւս լրագիրք ևս հրատարակութիւններ ըրին՝ Տէյլի Նիւ-ի պատճառած երկիւղները փարատելու համար։ Թիմս գովեց արդի պարագայից մէջ Ֆրանսայի ժողովրդեան ու լրագրութեան պահած խաղաղասէր տրամադրութիւնը։ Սթանտարտ յայտարարեց թէ Անգլիա ամեն ջանք պիտի ընէ Ֆրանքօ-Դերման նոր պատերազմի մը առաջքն առնելու համար։ Տէյլի Թելեկրաֆ հերքեց ամեն երկիւղալի զրոյցներն, և Մորնինկ Փոսթ ևս հաստատեց թէ Ֆրանքօ-Դերման յարաբերութիւնը դէչ փոփոխութիւն մը չեն կրած վերջին օրերս, և ի խնդեմութիւն յորդորեց իւր Լոնտոնցի պաշտօնակիցները։

—Տէյլի Նիւ-ի Պ. Կոշէնի ընտրական պարտութիւնը կը համարի մեծ յաղթութիւն մը ազատական կուսակցութեան համար։

—Պ. Քալչէֆ Սոֆիայի կառավարութեան մատուցեր է պատուիրակութեան պաշտօնավարութեան տեղեկագիրն, և նոր հրահանգներ ստացեր է՝ պատուիրակաց ի Կ. Պոլիս կատարելիք պաշտօնին վրայ։

—Պուլկար կառավարութիւնը ձի կը դնէ։

—Ռուս լրագիրք բուռն յօդուածներ կը հրատարակեն Դերմանիոյ դէմ, յայտարարելով թէ Դերման լրագրութեան դիտմամբ տարածած պատերազմական զրոյցք դէչ տեսակէտ ընտրական մեքենայութիւն մ'են։

Պ. ԿԱՅՍՏՈՆ ԵՒ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԽՆԴԻՐ

Լոնտոնէ հեռագիր մը կ'ըսէ. Երեւան Ժողովոյ յունուար 28ի նստոյն մէջ Պ. Կայսաղոն ճառ մ'արտասանելով, ընդհանուր եղանակաւ մը հաւանեցաւ Լորտ Սալիսբրիի արտաքին քաղաքականութեան. բայց պարսաւեց նախարարութեան իրանական քաղաքականութիւնը։

—Պ. Վուլբոմիչ Բ. Դրան մատուցեր է ինչ ինչ առաջարկներ, պուլկար ըստպահները պաշտպանելու համար ընդդէմ վրէժխնդրութեանց, որոց կրնան ենթարկիլ Պուլկարիոյ մէջ կառավարական նոր դրութեան մը հաստատմամբ։

ՇՈՒԷՏ ԵՒՈ ԿԸ ՇԱՐԺԻ

Ռուսիոյ Սառնհողմի դեսպան Պ. Շիչքին Բեղերպուրգ կոչուած է բացատրութիւններ տալու Շուէտի սպառազինութեանց վրայ, որ, եթէ եւրոպական պատերազմ մը ծագի, կ'ուզէ եղեր տիրանալ Ֆինլանտիոյ ռուսական հնահանգին, (որ երբեմն Շուէտի կը վերաբերէր)։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Հելլէն կառավարութիւնն հաւանեցաւ պուլկար Խնամակալութեան առաջարկին, որ կը խնդրէ դիւանագիտական գործակալ մ'ունենալ ի Յունաստան, Ռուսիոյ, Սերպիոյ եւ Թուրքիոյ վայելած առանձնայնորհութեամբ։ Աթէնքի պուլկար գործակալն ի մտոյ կանուանի։

ՄԱԿԵԴՈՆԱՑԻՔ ԵՒ ՊՈՒԼԿԱՐԻՔ

Շատ մը Մակեդոնացի կամաւորք, որք մասնակցեր էին Պուլկարիոյ պատերազմին ընդդէմ Սերպիոյ, յունուար 24ին դացին Դրնի մօտ (սերպ սահմանագլուխ) ներկայ գտնուեցան մատուռի մը բացման, որ կառուցեալ է ի յիշատակ ամստեղ ինկած իրենց հայրենակցաց։ Բանիցս պուլկար հաղորդակցաց, որ կը հրամայէր Մակեդոնացոց, ներկայ գտնուեցաւ արարողութեան։

—Ատենէ կը հեռագրուի թէ Շօալի (Հապէշստանի մէկ մասը) Մենելիք թագաւորը դրաւեր է դէհերրար, որոյ եւրոպացի բնակչաց ճնաս չէ տուեր։ Իսկ Հէրրարի Եմիրը փախեր է Օկատէն։

— Սոֆիայէ կը հեռագրուի թէ յունուար 23ին տօնուեր է «25րդ տարեդարձն Միլատինոֆ եղբարց, մեռեալ Կ. Պոլսոյ բանտի մը մէջ։ Հանդէսն հայրենասիրական ցոյցի մը հանգամանքն ունեցաւ։»

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ՀՐՈՍԱԿՆԵՐ

Սոֆիայի մէջ լուր տարածուեր է թէ հակիչսան դատաւորութիւնն ի գործ դնող պուլկար սպայից հրամաններուն ներքեւ ի Ռումանիա և ի Մակեդոնիա հրոսակներ կազմուած են, որք պատրաստ են արշաւել ի Պուլկարիա և տապալել արդի կառավարութիւնը։

ԾԱՆՈՒՑԱԳԻՐ ՌՈՒՍԻՈՅ

Հավաս կը հեռագրէ Բեղերպուրգէ. «Պուլկարիոյ վրայ Ռուսիոյ

—)(21)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻԼ ՎԷՐՆ

ՀԻՆԳ ՇԱԲԱԹ ՕԴԱՊԱՐԿՈՎ

ԵՐԿԱԲԱԹՈՒԶԱԿԱՆ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԵՔ ԱՆԴԼԻԱՑԻՈՅ ՑԱՓԻԿԷԿ

ՊՍԱԿԵԱԼ Ի ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՀԵՄԱՐԱՆԷՆ

ԳԼՈՒԽ ԺԳ.

—Ա՛հ, պարոն Բէննէտի, գոչեց Ժոյէ Ֆիծարելով, պոչէն կախուած է։ Կապի՛կ մ'է, կապի՛կ են այդ սեւեր։

—Մարդոցմէ լուսագոյն են, պատասխանեց Բէննէտի՝ ուռնացող խումբին վրայ յարձակելով։

Ենագլուխ կոչուած ամէնի եւ փտանգաւոր կապիկներու խումբ մ'էր, որք սովկալի տեսք մ'ունէին իրենց շնական ցասուկով։ Բայց քանի մը հրացանի հարուած բաւական եղաւ հալածելու այդ ընչաղաքուկաց հրոսախումբն, որք ահաբեկ ի փախուստ դարձան, դիմասպառ թողլով իրենցմէ մի քանին։

Իսկոյն Բէննէտի սանդուղքն կառչեցաւ։ Ժոյէ ալ մոլեգնելին վրայ ելնելով հանեց խարիսխը, նաւակը վար իջաւ, եւ Բէննէտի մէջ մնաւ առանց դժուարութեան։ Քանի մը վայրկեան յետոյ, Վէյէնոչա կը բարձրանար օդին մէջ եւ դէպ յարեւելք կը դիմէր չափաւոր հովի մը մղմամբ։

«Ուսիրկ յարձակում մը, ըսաւ Ժոյէ։

—Կարծեցինք թէ բնիկներէն պաշարուած էիր։

—Կապիկ էին բարեբաղդաբար, պատասխանեց տոքթորը։

—Հեռիէն մեծ չէ տարբերութիւնը, տիրելի Սամուէլ։

—Մոտէն ալ, ըսաւ Ժոյէ։

—Ինչ եւ լինի, պատասխանեց Ֆերկիւսոն, կասկածս այս յարձակումը կրնար ամենածանր հետեւանք ունենալ, եթէ խաբիսիրը նոցա բաղմիցս ցնցելովը զերծանէր իւր կառուցէն, ո՛ գիտէ ուր պիտի քշէր տանէր զիս հովը։

—Ինչ կ'ըսէի ձեզ, պարոն Բէննէտի։

—Իրաւունք ունիս, Ժոյէ, բայց, իրաւունք ունենալով հանդերձ, դու նոյն միջոցին յամենայնի խորտակած կը պատրաստէիր, որոյ տեսքն արդէն իմ սխորժակս կը գրգռէր։

—Կը հաւատամ, պատասխանեց տոքթորն, յամենայնի միսը շատ հատեղ է։

—Կրնաք անձամբ դատել, պարո՛ն, սեղանը պատրաստ է։

—Արդարեւ, ըսաւ որսորդն, այս որսերէներուն միսը վայրենի ճենճեր մ'ունի, որ յոյժ ախորժելի է։

—Կը փափաքի՞ մինչեւ կենացս վերջին յամենայնի միսով ապրիլ, պատասխանեց Ժոյէ բերանալից, եւ մարսումը դիւրացնելու համար գաւաթ մ'ալ գրոգ ըմպել։»

Ժոյէ պատրաստեց գրոգն, որ մեծ հաճոյքով խմեցուաւ։

«Մինչեւ ցարդ բաւական լաւ կ'երթայ մեր գործն, ըսաւ Ժոյէ։

—Յոյժ լաւ, պատասխանեց Բէննէտի։

—Է՛, պարոն Տիբ, կը զղջա՞ք մեզ հետ ընկերակցելուդ վրայ։

—Կ'ուզէի տեսնել որ վիս արդիւնքն ընկերանալէն։ պատասխանեց որսորդն սպառնալից դէմքով։

Ժամն իրիկուան չորսն էր. Վէյէնոչա տրագագոյն հոսանքի մը հանդիպելեաւ։ դեռ տիրոջ տակաւ կը բարձրանար անդգալապէս, եւ շատ չանցած՝ ծանրաչափին օրենսկն 1500 ոտք բարձրութիւն ցոյց տուաւ։ Ծովն մակերեւութէն վեր։ Յայնժամ տոքթորը պարտաւորեցաւ օդապարիկը բարձրութեան մէջ պահել՝ բաւական զօրեղ ընդլայնում տալով կազին, եւ չեռուցիչ փողովը կը դարձէր շարունակ։

Ժամ եօթնին միջոցները Վէյէնոչա կը սաւառներ Քանիմէի լեռնաղաշտին վրայ։ Տոքթորն իսկոյն ճանչեց զայն ընդարձակ մշակեալ դաշտ, որ տասն մղոն տարածութիւն ունի, հանդերձ իւր գիւղերով, որք պատատարերու եւ ամերիկեան դղմենիներու մէջ ծածկեալ են։ Անդ էր Իւկիոյի երկրին տուլմաններէն միոյն բնակավայրն, յորում քաղաքակրթութիւնը թերեւս նուազ յետնեալ է։ Ցոյժ քիչ անդամ կը տեսնուի անդ իւր ընտանեաց անպ ամենը վաճառող, բայց անասունք եւ մարդիկ ի միասին կ'ապրին անստուգ կերը ապաւանելու մէջ, որք խոտ ի էրերու կը նմանին։

Քանիմէիէն անդին երկիրը խոպան եւ կոպնուտ էր։ բայց ժամ մը յետոյ արդասաւոր տափարակի մը մէջ բուսականութիւնը վերսկսաւ իւր բոլոր ամեղարան զօրութեամբ, Մատպուրուէն քիչ հեռի։ Երեկոյին հովը կ'ընկներ եւ մթնոլորտը նոնջելու երեւոյթ կ'ստանար։ Տոքթորն ի զուր հոսանք մը փնտռեց այլեւայլ բարձրութեանց մէջ։ Տեսնելով բնութեան խոր հանդարտութիւն, որոշեց օդին մէջ անցուցանել գիշերն, եւ առաւել ապահովութեան համար 1000 ոտքի չափ բարձրացաւ։ Վէյէնոչա անշարժ կը կենար։ Գիշերը չքեղապէս ատեղաղարդ էր եւ լուն։

Տիբ եւ Ժոյէ տարածուեցան իրենց խաղաղ անկողնին վրայ եւ խոր քուն մը ննջեցին մինչեւ կէս գիշեր, տոքթորին հսկողութեան միջոցին, յորմէ յետոյ սկսվատացին յաջողեց։

«Եթէ ամենափոքր դէպք մը պատահի, արթնցու զիս, ըսաւ, մանաւանդ աչքդ մի զատեր ծանրաչափին վրայէն։ Վասն զի այն է մեր կողմնացոյցը։»

Գիշերն յոյժ պաղ եղաւ, մինչեւ 27 աստիճան տարբերութիւն կար գիշերին ու ցերեկին բարեխառնութեանց մէջ։ Մուրին հետ սկսած էր նաեւ սովալլուկ գաղանաց դիշերային նուազահանդէսը։ Գորաներն իրենց ցուր կարկաչը կը հնչեցնէին՝ կրկնապատկեալ շնդայլերու կաղկանձովը, մինչ ահեղ ձայներուն ահարկու բամբն առաւել ազդեցութիւն կուտար այդ կենդանի նուագածութեան։

Առաւօտուն, տոքթոր Ֆերկիւսոն, իւր պաշտօնը վերսկսելով, տեսաւ որ հովին ուղղութիւնը փոխուած էր դիշերը։ Վէյէնոչա երեսուն մղոնի չափ դէպ ի հիւսիսային արեւելք խոտորած էր երկու ժամէ ի վեր, եւ Մատպուրուէնի վրայէն կ'անցնէր, քարտ երկրի մը, որ մի էր յդկեալ եւ փայլուն ոսկեաբաց հատորներով։ Կարմիր արդ ժայռեր եւ Քարնաքի ապառաժներուն նըման կոնաձեւ կոյտեր ցցուած էին գետնին վրայ կելտական քարարձանեներու պէս։ փիղերու եւ գոմէշներու բազում ոսկրաթիք տեղ տեղ ծածկած էին գետնին։ Մա՞ն քիչ կար, եթէ ոչ արեւելեան կողմն, ուր քանի մը դիւղք ծածկեալ էին խոր անտառներու մէջ։

Ժամն եօթնին մօտ, կրոր ապառաժ մ'երեւցաւ երկու մղոնի մօտ տարածութեամբ, իբրեւ անհեմեմ խեցեպատեան մը։

«Լաւ ճանրաս մը մէջ ենք, ըսաւ տոքթոր Ֆերկիւսոն։ Աւասիկ Ժիհու-Լա-Մքոա, ուր քանի մը վայրկեան դադար պիտի տանք։ Փոքրիկս համար ոչ աք եղած ջուրի պաշարը պիտի նորոգեմ։ Ջանանք տեղ մը կառչիլ։

—Մա՞ռ քիչ կայ, պատասխանեց որսորդը։

—Փորձենք տակայն, Ժոյէ՛, նեաէ խարիսխներն։»

Օդապարիկը տակաւ կորուսանելով զիւր վերելական զօրութիւն, գետնին մօտեցաւ, խարիսխները նետուեցան, անոնցմէ միոյն ճանկը ժայռի մը ճեղքին մէջ կառչեցաւ եւ Վէյէնոչա անշարժ մնաց։

Պէտք չէ կարծել թէ տոքթորը բոլորովին կը մարէր իւր վարպետ ոյժ դադարներուն ժամանակ։ Օդապարիկին հաւասարակշռութիւնը ծովուն մակերեւոյթին հաւասարութեամբ հաշիւ եղած էր։ արդ, երկիրը շարունակ կը բարձրանար, և նոյն միջոցին 600 էն 700 ոտք բարձրութեան մէջ գտնուելով, օդապարիկը գետնին մակերեւոյթէն վար իջնելու հակում պիտի ունենար։ ուստի զայն գետնէն վեր բռնելու համար կպին բաւական ընդլայնում տալ հարկ էր։ Այն պարագային մէջ միայն, ուր բնաւ հով չկենալով տոքթորը կարենար նաւակը գետնին վրայ նստուցնել, օդապարիկը ծանր բեռէ մը թեթեւնալով կրնար օդին մէջ կենալ՝ առանց ջերմատու փողային օգնութեան։

Քարտէսներն ընդարձակ ջրակոյտեր կը նշանակէին Քիհու-է-լա-Մքոա լերան արեւմտեան զառիվայրին վրայ։ Ժոյէ միայնակ հոն գնաց տափարիկ մ'առնելով իւր հետ, որ տասը գալոնի չափ ջուր կրնար պարունակել։ Առանց դժուարութեան դատաբնակեալ տեղը, քիչ հեռի ամայի գիւղէ մը, լցուց տափարիկն եւ վերադարձաւ երեք քառորդէն պակաս ժամանակի մէջ։ Մատնաւոր բան մը չէր տեսած, բացի փոքրիկ թակարդներէ, եւ քիչ մնացեր էր որ անոնցմէ միոյն մէջ ընկնէր, յորում կիսասպան մը պատված էր։

Իւր հետ տեսակ մը զլաբ բերաւ, զոր կապիկներն անյագաբար կ'ուտէին։ Տոքթորը ճանչեց զայն. մտքնպուռ կոչուած ծառի մը պտուղն էր, յոյժ առատ Ժիհու-Լա-Մքոայի արեւմտեան մասն մէջ։ Ֆերկիւսոն անհամբերութեամբ սպասեր էր Ժոյէի վերադարձին, վասն զի այդ հիւրանոցի երկրին վրայ քիչ մը ժամանակ իսկ կենալն երկիւղ կ'ազդէր նմա։

(Շարունակելի)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏ

Ի. Ս. Ամիրյանի — 25 տարի առաջ։

Հրատ. 1. մասի։ 132714։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ի. Ս. Ամիրյան։

Հրատ. 1. մասի։ 132714։

Գին 80 գրոշ։ Ծավալ 268 էջ։ Հրատ. 68890։

Հանրագիտարանային բնույթի գրքեր։ Հայաստանի հանրապետություն։ Հայաստանի հանրապետության պատմություն։ Հայաստանի հանրապետության նախագահներ։ Ամիրյան, Ի. Ս.։

ԱՆՀԱՅՏ ԱՆՈՒՆՈՎ ՀԵՂԱՍԱՀՄԱՆ ՀԱՅԵՐԵՆ ԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ա. Ամիրյան — ՀՍՍՀ ԳԱ Գրականության և արվեստի ինստիտուտ։

Հրատ. 1. մասի։ 132714։

Գին 80 գրոշ։ Ծավալ 268 էջ։ Հրատ. 68890։

Հանրագիտարանային բնույթի գրքեր։ Հայաստանի հանրապետություն։ Հայաստանի հանրապետության պատմություն։ Հայաստանի հանրապետության նախագահներ։ Ամիրյան, Ի. Ս.։

ԱՆՀԱՅՏ ԱՆՈՒՆՈՎ ՀԵՂԱՍԱՀՄԱՆ ՀԱՅԵՐԵՆ ԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ա. Ամիրյան — ՀՍՍՀ ԳԱ Գրականության և արվեստի ինստիտուտ։

Հրատ. 1. մասի։ 132714։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏ

Ի. Ս. Ամիրյան — 25 տարի առաջ։

Հրատ. 1. մասի։ 132714։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ի. Ս. Ամիրյան։

Հրատ. 1. մասի։ 132714։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱՀԱՒՈՐ ՀԱՂՈՐԴ

ՍՊԱՌԱԶԻՆՄՈՒՆԵՐ ԱՒՍՏՐԻՈՅ

Վիէննա, 31 յունուար

Ֆրէմդենպլատ կը գրէ թէ Աւստրիոյ զինուորական պատրաստութեանց պատճառն է Արեւմտեան Եւրոպիոյ սպառնալից վիճակը։—կը ծանուցանէ թէ Պատուիրակութիւնը ընդհանուր ինիստ պիտի հրաւիրուի, հաւանելու համար պէտք եղած տնօրինութեանց։

Պուտա-Բէշդ, 31 յունուար

Եղեռնոցոյ ժողով. Նախարարապետ Պ. Թիսա, հարցման մը պատասխանելով, կը յայտարարէ թէ Աւստրիոյ զինուորական պատրաստութիւնը պարզ զգուշութեան մը համար են. յարեց թէ կը յուսայ որ խաղաղութիւնը չի վրդովիր։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԱՒՍՏՐԻԱ

Լոնտոն, 31 յունուար

Եղեռնոցոյ ժողով. Պ. Սոնտբրսն կը հերքէ այն լուրը թէ Անգլիա խոստացեր է աջակցիլ Աւստրիոյ եթէ պատերազմ ծագի Աւստրիոյ և Ռուսիոյ միջեւ։

ԵՒՐՈՊԻՈՅ ՎԻՃԱԿԸ

Լոնտոն, 31 յունուար.

Սպասուած կ'ըսէ թէ քաղաքական վիճակն իւր ամրողջութեամբ բարւոքած է. կը կարծէ թէ խաղաղութիւնը պիտի պահուի։

Պ. ԿՈՇԸՆ

Լոնտոն, 31 յունուար.

Եկմտական Նախարար Պ. Կոշն ընդունեց երեսփոխանական ընտրելիութիւնն որ իրեն առաջարկուեցաւ Լոնտոնի Ս. Գէորգ թաղին մէջ, Հանովէր Սգուէյր, փոխանակ Լորտ Ալկէրնոն Բէրսիի որ հրաժարեցաւ Պ. Կոշընի տեղ տալու համար։

ԴՐԱՄԱԿՈՒՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Ղալաթիա, 20 յունվար

ԸՆԹԱՑԻՔ ՓՈՂԱՆԱԿԱԳԻՐՈՅ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԻՐԱՆԻ (Լոնտոնի վրայ դասպարտ)	110 3/4
» » » (վճարելի)	110 3/8
» Բարիզի » (դասպարտ)	22 80
» » » (վճարելի)	22 87 1/2

ԸՆԹԱՑԻՔ ԱՐԺԵԹԼԹՈՅ

Օսմանեան Քոնսոլիտէ

	Դրամակ
Երեկ երեկոյ գոց. (Մինոց. D. Պերի Գ. Կ	15 10
Գրասենի գոցումէն վերջը »	15 10
Բերայի մէջ »	— —
Վաղուան բացումը »	15 5
Բարձրագոյն գին »	15 5
Նուազագոյն »	15 5
Կէս օրին »	15 5

ԻՍԹԻԴՐԱԶԸ ՏԱԼԻԼԻ

Երեկ երեկոյ	(Գ. Կ.)	39 23
Այս առաւօտ	» »	39 05
Կէս օր	» »	39 15
Փոխառութիւն 1858)	A. Պերի	20 30
» 1862)		
» 1860)		
» 1863)	B.	13 35
» 1872)		
» 1865)		
» 1869)	C. »	15 5
» 1873)		

ԻՆԻՖԻԷ ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ

Երեկոյեան գոցումէն	78 20
Այս առաւօտ բացումէն Գ. Կ.	78 20
Կէս օրին	78 20

ԲԱԺՆԵՏՈՒՄՈՒ

Յունիսի ժեթերալ Գ. Կ. Ընդ.լ.	3 10
Դեկտեմ ժեթերալ Գ. Կ. Ծանր.	5 36
Գանգ ալ Գանգ » »	5 20
Սան. Շանժ և Լաչերա » »	3 20
Թրամուէյ » »	285
Յունիսի երկաթուղի Ֆր.	34
Ալեքսանդրիոյ ալ Բրիսիրիթ »	—
Ռամնիսուկիր Լաչերամի »	80

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԴԱՐԱՆՔԻ

Օսմանեան ակի	գրշ.	100
20 Ֆրանկոց »	»	87 30
Ոսկի »	»	110 32
Ռուլ Իմպերիալ »	»	90 20
Բրիմիդ »	»	51 20
Դուլպի Թրանգրամ »	»	9 74
» արծաթ »	»	81 20
Լիրան »	»	— —
Մէճիտ. արծ. (սարֆ.) »	»	107 1
Վենետիկ »	»	102 5
Լիվ գնոց »	»	102 5
Մէկ գնոց »	»	97 30
Թուրքիէ »	»	19 25

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 31 Յունվար, ժամ 5 չորս. 15 երեկոյ

Անգլ. ֆոնտիւ	100 13 1/16
Օսմ. » Պերի Գ. բացումէնս	13 1/2
» » » գոցումէնս	13 3/8
» » » Ա.	20 1/2
» » » Բ.	13 3/4
» » » Գ.	13 3/8
Օթոման 1871	69
Փոխառութիւն 1877	80
Պանկ Օթոման	9 1/2
Ռուսական փոխառ. 1873	92 3/4
Եգիպտական միացեալ (Ունիֆիէ)	70 3/4
» առանձն. (բրիվիլեժիէ)	93 3/4
Ֆորս Սնիէ	67 3/4
Ֆոմենթալ (փոխառ. Լոնտոն)	90 1/2
Հունգարական պարարթութիւն 4%	— —
Փոխառութիւն Բարիզի վրայ	— —

Վիէննա, 31 Յունվար, ժամ 4 երեկոյ

Փոխառութիւն Լոնտոնի վրայ	127 70
Օսմանեան երկաթուղի	46

Բարիզ, 31 Յունվար, ժամ 3 չորս. 45 երեկոյ

Եգիպտական Լիրան 4 1/2 %		108 15
» » 3 %		79 37 1/2
Օսմանեան ֆոնտիւ Պերի Գ. բացումէնս		13 65
» » » գոցումէնս		13 65
» » Պերի Բ.		14
» » Գ.		13 50
Օսմանեան » ուրիշ		31
» Լիբանի բաժնետոմարք		— —
Պանկ Օթոման		493 75
Գրեթի Լիրան		548 75
» Ֆոնտիւ		1342 50
Բաժնետոմս Լիրանի		1227 50
Ռուսերի ջրանցք		1971 25
Խուսական 5% 1877ի		98
Իտալական Ռանթ		94 85
Օգիպտական միացեալ		358 75
Սպանիական (արտաքին)		64 3/8
Երիտասարդ Թուրք		341 25
5% Հելլենական		290
Ոչ Լանդարայի մը		25 37

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 31 Յունվար, ժ. 10 վ. 30 երեկ.

Արտաքսական Ռանթ 4 1/2 %	107 80
Սամանան քոնսոլիտէ Ուերի Դ.	43 52 1/2
Եգիպտական	356 25

ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՍՈՒԼԷՅԻ ՋՐԱՆՑՔԻՆ ՎՐԱՑ

Ա.

ԿԱՐՄԻՐ ԾՈՎ, 26 Նոյեմ. 1886

Առողջանալով ի Պոլիս, կրկին ի Հօտ.յտա վերադառնալս հրամայուած էր։ Ուղեւորութիւնս պիտի կատարուէր Լադդիայի, Պերութի ու Ցոպպէի գծով և Բօրդ Սաիտէն յետոյ Սուէզի Ջրանցքն անցնելով։

Կ-ոլՌէ անուն աւստրիական շոգենաւն, նոյեմբեր 15 շաբաթ երեկոյ, ժամ 12ին, ճամբայ հանեց զմեզ Պոլսէն։

Երկրորդ օրը կիրակի, 16 նոյ., առաւօտուն կանուն Կէլիպոլուի ափունքը քերելով, Տարտանէլ մտանք, և ժամ 6ին նեղուցէն դուրս ելնելով, շոգենաւն առագաստէն սկսաւ մինչ Միջերկրականի բերանն։

Ահա կղզին Թենեդոս, զոր երկու տարուան մէջ կ'ողջունեմ այս չորրորդ անգամ, Տարտանէլէն ելնելով։ Կէս օրին ծփկոծ Միջերկրականը կը ճեղքէինք, շրջասփիւռ Արշիպելագեան կղզեաց միջեւէն, և երեկոյին ժամ 12ին՝ ձախէն մօտուստ Միտիլլի կղզին և աջէն Քիոս կղզին երեւելով, այդ երկու կղզեաց միջեւէն կը մտնէինք Միջերկրականի ովկեանը։

Գիշերը վրայ կը հասնէր, գիշեր ահաւոր Միջերկրականի վրայ, ոյր կատաղի կոհակներն ուժգին կը ծեծէին նաւուն ողնայարն ու կ'ալեկոծէին զայն մրմռադին։

Ցաշորդ առաւօտ Բշ. 17 Նոյեմ. կը նաւէինք դէպի Արեւելք ուսկից արեւը կը ծագէր ճաճանչալից։ Ամայի ու վիթխարի կղզիներու մէջէ անցքեր բանալով, Կ-ոլՌէ կը պատռէր փրփրերախն ալեաց ջրերէն պատառն։ Ծովը կարծես իւր անդունդներէն բիւրաւոր հառաչներ կը վերարձակէր փրփրալից, ու մէն մի ալիք հեծեծագին կուգային մեռնիլ նաւուն կողերուն վրայ։

Կէս օրին շոգենաւը կը քերէր գեղեցիկ Շերալի պատկեր Սթանքէոյ կղզւոյն ափունքը։ Փոքրաչափ ծառոց մէջ շողացող մարմարէ տները կը ցայտեն աչքիդ որպէս ասղունք՝ ցոլացած արեգակէն։ Մնաս բարով, Սթանքէոյ, Շերալէն յետոյ գեղանի աղջիկդ Եգէական, անգամ մ'ալ պիտի տեսնե՞մ զքեզ արդեօք։

Նոյն երկուշաբթի երեկոյ ժամ 11ին՝ Հռոդոս կղզւոյն առջեւէն անցնելէ յետոյ՝ կղզւոյն հրուանդանաձեւ քաղաքն սկսաւ երեւալ, և արեւմտին կը հասնէինք նոյն քաղաքին բացը։

Գիշերը գեղեցիկ էր. լուսնին մահիկը՝ մանգաղն այն Հիւկոյի՝ մռացուած երկնից դաշտերուն մէջ, կը շողար Հռոդոսի մթնաղ ստուերաց վերեւ։ Խաղաղ էր ծովն, և ծեր զինուորականի մը սրինգն, իւր սօխակաձայն վանգիւններով, ի պար ու ի կարաւ կը հրաւիրեր նաւուն զուարթ ուղեւորներն։

Ցաշորդ Դշ. առաւօտ, 18 նոյ., ձախակողմէն դեռեւով ասիական ամայի եղերքը, կը նաւէինք յուզեալ ծովուն վրայ, յորում ոչ եւս երեւան կուգային Արշիպելագեան կղզիներն։ Դէպի կէս օր կ'ոսկին երեւալ ասիական ափանց լերինք ձիւնապատ։ Երեկոյին, ամպամած ու անձրեւոտ ժամերուն, ինչպէս ձախակողմէն ասիական ափունքը, նոյնպէս աջակողմէն հեռուստ կը տեսնուէր Կիպրոս կղզին մշշապատ. իսկ յետոյստ շառագոյն վերջալոյսը՝ բոց կը հեղեղէր կարծես ծովային հորիզոնին մէջ։ Գիշերն անձրեւոտ էր շարունակ։

Ցաշորդ չորեքշաբթի առաւօտ, 19 նոյմ., արշալուսոյն, տակաւին կը տեսնուէր աջակողմէն հսկայ Կիպրոսի ամայի ցամաքն։ Կէս օրին, յետոյստ թողլով զկիպրոս, Կ-ոլՌէ կ'ուղղուէր դէպի Լաղբիա, փոքր ասան ուսկից զինուոր պիտի առնուր։ Ծովն էր ծփակոծ։ Երեկոյեան ժամ 9ին, Լաղբիայի ամարն երեւաց հեռուստ։ Գիշերը վրայ հասեր էր, գիշեր մթին ու տխուր, զոր զուարթացուցեր էր ուղեւորի մը ջուրթանն՝ ընկերացած սընդին ու երգոց։ Շոգենաւն ի մթան խարսխելով Լաղբիա ասանին առջեւ, կէս գիշերին իւր գործը կատարելէ յետոյ ճամբայ ելեր էր։

Երկրորդ օրն հինգշաբթի առաւօտ, 20 նոյմ., փոթորկածուփ ծովուն վրայ գտանք զմեզ, ձախակողմէն ասիական եղերքը տեսնելով։ Կ-ոլՌէ, Պէրութի ուղին բռնած, լիաշոգի կը նաւէր հովուն ու ալեաց դէմ։ Ժամուան մէջ մինչեւ ութ մղոն ճամբայ ըրած ատեն, իւր ընթացքն իջեր էր մինչեւ հինգ մղոնի՝ այդ փոթորկի միջոցին։ Արեւն իւր հեղուկ առագաստէն հընելով, իւր լուսեղէն մաղերը կը սփռեր վրփրուն ալիքներու վրայ ու կարծես կը գգուէր զայնս ու կը խաղացեր անոնց կատաղութիւնն։ Իւր շողերով ցոլացած՝ ասիական ձիւնապատ լերինք ի տես կուգային ձախակողմէն։

Ժամ 3ին մօտեցած էինք Պէրութի, որոյ գիւղերն ու աւանները հեղգհեղգ սկսան երեւալ և անոնց ետեւ բարձրաբերձ ու ձիւնողոյ լերինք։

Ժամ 6ին հեռուստ երեւաց Պէրութ մթնշաղ ստուերի մէջ։ Քանի՞ կը մերձենայինք քաղքին, նաւուն ձախակողման լերանց ու բլրոց վրայ ցիրուցան սըփռուած կը տեսնուէին հարիւրաւոր աւաններ, ուր կը բնակին, կ'ըսուէր, Աբրեւելեան պատերազմի ժամանակ զանազան տեղերէ փոխադրեալ գաղթականք։ Ժամ 7 անցած հասանք Պէրութի առջեւ, ուր խարսխեց Կ-ոլՌէ՝ 5 վայրկեան հեռաւորութեամբ։

Արտաքուստ գեղեցիկ էր Պէրութի տեսքն։ Իւր հեռաւորին աջակողման վրայ՝ որ հրուանդանաձեւ երկնցած էր դէպ ի ծով՝ խիտ առ խիտ ու ծողակաւեաց քարէ շէնքեր գոյնզգոյն կը տեսնուէին՝ գրկուած ծառոց կանաչներու մէջ։ Մէջտեղի շէնքերն աւելի կը բարձրանային։ իսկ ձախակողման շէնքերն աւելի գեղեցիկ ու ծառերով աւելի գրկուած՝ կը ժպտէին կարծես ծովուն յառած։ Ամենէն բարձր շէնքն էր բաղաքին սիրտը բարձրացող զօրանոցն, որոյ ձախակողմէն կ'երկինար կարծես ծառոց անտառ մը։ Այս քաղքի գեղեցկութիւնն, որպէս արտաքուստ, ներքուստ ալ դրախտ մ'է, կ'ըսէին։ Իւր ընդհանրապէս բլրաձեւ դիրքն հանելով կուտար թէ, ամենէն յետին շէնքն իսկ կը նայեր ծովուն, և մինչեւ իւր սիրտը՝ գաղթականօք բնակեալ լեռները կը պակէին զայն յետոստ։ Թուրքիոյ մէկ գոհարն էր Պէրութ։ Ժամ ու կէս միայն կրցինք շրջիլ քաղքին շուկային մէջ՝ Կ-ոլՌէ շուտով պիտի մեկնէր։ Ամեն ինչ առատ՝ նման Պոլսոյ։ Շուկան սալաքարերով յատակուած, հոյակապ, կամարակապ ու մաքուր էր։ Շաքարեղէնն ու խաղողը, ձմերուկն ու նարինջը կը զեղային իւր փողոցները։ Մաքսատունն՝ որ մօտ առ մօտ նաւամատոյցն ձախակողմն էր՝ չորս շտեմարանաց մէջտեղ իւր շէնքովն էր գեղեցիկ, և արտաքուստն ու ներքսաքուստն էր, մանաւանդ մանիֆաթուրայի ապրանաց վերաբերեալ, խիստ ճոխ։ Մաքսատան շէնքը նեղ կը թուէր պաշտօնէից ու ապրանաց և անոնց դորձառութեանց համար։

Նաւահանգստի ծովախորշ մը միայն կը պակսեր Պէրութի, իւր գեղեցկութիւնը կատարելագործելու համար։ Իսկ իբրեւ կլիմայ, իւր օդն աննման էր մինչ և առողջարար յոյժ, այնպէս որ երկար տարիներէ հետէ հիւանդութեամբ կուրծքը գոցուած ու ձայնը խեղդուած մէկ պաշտօնակիցս՝ այսօր Մաքսատան մէջ իւր պաշտօնին գլուխն ամենայն առողջութեամբ կեցած, ծովեզրին կենսաւէտ օդը ծծելով, բարձրագոչ ձայնիւ կը կոչէր զիս անուամբս ու յստակ ձայնիւ կը յայտնէր գոհունակութիւն Պէրութի սքանչելի օդէն։

Սակայն աւելի ներքսը, կառավարութեան ապարանքին առջեւ, Գում Մէյտանը բուսած տեղը գոնուած Միլլէթ Պաղչէսին ունէր արտաքոյ կարգի գեղեցկութիւն, և որոյ շուրջն զբօսասէր ժողովուրդը կառքերով կը շրջագայէր։ Գալով թղթատան, անոր հոյակապ շէնքն ու ամեն ազգաց թղթատարութեանց գիւաններու միւնոյն շէնքին մէջ գտնուիլն, ուշադրութեան արժանի պարագայ մ'էր անշուշտ։

Երեկոյեան ժամ տասն անցած, դարձեր էինք շոգենաւ, և գիշերը վրայ հասնելով, ժամ 3ին իւր շոգեփողոն հնչեցուց Կ-ոլՌէ, Ցոպպէի ուղին բռնելով։

Ցաշորդ ուրբաթ առաւօտ, նոյեմ. 21, ծովը կը ծփար, երբ ձախակողմի ասիական եղերաց ուղղութեամբ կը նաւէինք։

Նոյն օրը ժամ 5ին Ցոպպէ երեւաց ի հեռուստ, Պէրութի ցամաքային դիրքով, և ժամ 7ին հասած էինք քաղքին եղերքն։ Իսկոյն նորահասնարինջն ու ձմերուկը մակոյկներով լցուեցան շոգենաւուն մէջ։ Եւ ակնկառոյց կը դիտէի զՑոպպէ՝ կրօնական խորին պատկառանօք։

Ողջոյն քեզ, երկի՛ր սուրբ, ափունք՝ զոր երբեմն ողողեցին անմահ թասոյի լեգէոնները։ ուր հողն ու օդը կը դղրդէին անոնց բախիւնէն, ուր օր մը պարծառագոյն կը փայլեր Արեգակն ու կ'ոսկեզօծէր խաչին Նշանը. հորմունք՝ պատկառօտ՝ կը ընչեին մեզմագին. և Սիոն ու իւր լերինք կը թուէին խոնարհիլ և մատուցանել նմա իրենց ցնծութեան հաւատին։

Դիտակ ի ձեռին, կը ճգնէի ընդնշմարել ձախակողման հեռաւոր լերանց վրայ՝ Զիթենեաց լեռն ու Սուրբ Տեղիքն Աստուածորդւոյն։

Ա.Յլ մինչ շատ հեռու էր Երուսաղէմ։ Արմաւենեաց պուրակներու մէջէ կ'երկինար ծառուղին չքնաղ, որ կառաջնորդէր ի մօտ Բէթլեհէմի և ի պարտէզ Գեթսէմանի։ Խրճիթներով հոծ աւանները գիր և տար կը նշմարուէին ընդ ստուերօք՝ այն երջանիկ լերանց ու բլերց կողերուն վրայ։

Ցոպպէի արտաքին տեսարանը՝ մասամբ Ճիտտէի և մասամբ Պէրութի կը նմանէր։ Գեղեցիկ էին իւր օրբանուէր ափունք։ Եւ ոչ նուազ գեղեցիկ էր իւր ներքսակողմն ալ։ Արտաքին տեսարանին աջակողմը կը բնակէին կառավարութեան պաշտօնեայք և տեղացի ճոխ թիսամորթք կամ Աբրաբք։ Բնիկ կանայք կը կրէին սպիտակ կտաւէ միակտուր հանդերձ. գլուխնին կապոյտ քողով ծածկուած և երեսնին՝ մեր պարահանդէսներու կանանց դիմակին համանման սեւ. ծածկոյթներով աքօղուած էին և նորին դիմակին ստորին մասէն՝ պղնձի կամ մետաղայ դրամներ կախուած կը ծփային։ Ոտքերնին մերկ, կարմիր մուճակի մէջ կ'ամփոփուէին։

Քաղքին յետսակողմը կը բնակէին Դաղիացի և Իտալացի հարուստ գաղթականութիւնք, որոց շրջակայ փողոցներն աւազուտ, իսկ շէնքերը վարդեւեաց ու նարնջենեաց ծառերով շրջապատեալ էին։ Այդ նարնջենիք և անոնց մօտ լեմոնենիք, զորս կը տեսնենք ի Պոլիս թաղարներու մէջ իբրեւ թուփեր, հոս կը բարձրանային մեր ընկուզենեաց չափ, և նարինջք ու լեմոնք, կանաչ, կարմիր ու դեղին մասնական գոյներով ցոլանալով, սքանչելի երեւոյթ մը կ'ստանային։ Իսկ քաղքին ձախակողմը, միւնոյն ծառոց ու պտղոց սիրուն տեսարաններով շրջապատեալ շէնքեր, բնակեալ էին Անգլիացի փարթամ գաղթականութիւններէ։ Օրն ուրբաթ և տեղւոյն ոճնավաճառի օրն ըլլալով շինականաց համար, հոն տեսնուած առեւտրոյ նիւթերն էին ընդհանրապէս բակացեալ ուղտի մսէ և չաբարեղէնէ և տեղ տեղ ալ եղէգնաշէն արինդներէ։ Ձախակողման ծովեզերաց պարպանման միարարկ շէնքերու մէջ կը բնակէին բնիկ ու ազգատիկ Արաբք։ Այսպիսի նշանաւոր ու հոյակապ քաղքի մը համար, թողունք նաւահանգիստ, նոյն իսկ գոնէ կանոնաւոր նաւամատոյց մը չունենալը զարմանք կ'ազդէր դիտողին։

Այս նուիրական ափանց առջեւ սրտագրաւ ու տխուր տեսարաններու ականատես կ'ըլլայինք։ Բնիկներու ծովեզերեայ ընդարձակ դերեզմանատանց մէջ, օրն ուրբաթ ըլլալուն առթիւ, սգաւոր արաբ կանայք սեւասքող, իրենց մեռելոց չիրիմներու գլուխը կեցած կ'ողբակոծէին։ Կ-ոլՌէ հարիւրաւոր զինուոր կ'առնուր Ցոպպէէն։ Մայր մը տրտմագին, իւր անդրանիկ որդւոյն ուրոյն ընկերացած մակոյկի մը մէջ, կ'ուղեկցեր մինչեւ շոգենաւ իւր կրտսեր որդւոյն, որ զինուորաց նաւակին մէջէ կը նայեր իւր մօրն ու եղբօրը։ Թխամորթ այդ պատանւն Ցոպպէի, լալագին մատնանիշ կ'ընէր մէջ իւր զինուոր որդին ու կ'ըսէր. «Պահպանեցէք որդիս, այս կուրծքիս կաթը տուեր եմ անոր, յանուն Աստուծոյ, պահպանեցէք։» Ուրիշ մակոյկ մ'ալ, լի Ցոպպէցի դեռատի կիներով, կը հեռուէր ուրիշ խմբի մը նաւակին, եւ այդ կանայք, բոլոր կամ ամուսնը զինուորաց, արտասուագին մինչ ի շոգենաւ անոնց ուղեկցելէ յետոյ կ'ոստնուին շոգենաւուն վրայ ալ, եւ անոնց պատուղ ու դիւրագնի պարէններ նուիրելէ յետոյ համբուրախառն կը գրկէին իրենց սիրելիներն ու կը բաժնուէին տխրագին։

Եւ ահա Կ-ոլՌէ կը սուլէր մեծաձայն եւ զուարեռոս ի շոգենաւ կոչելով, ճամբայ կ'ելնէր պարզած երեք առագաստներ նպաստաւոր հովին առջեւ, եւ դիմելով դէպի Բօրդ-Սայիտ։

Դիտիչները կ'ալեկոծէր ծովն ու նաւն կը տատանէր մինչեւ առաւօտ։ Միջերկրականը կարծես իւր բոլոր ծովային ուժը կը թափէ այս մեռնակած ծովափանց առջեւ։

ՏԻԳՐԱՆ ՍԵԹԵԱՆ

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԹԱԳՈՒՀԻՈՅՆ ՄԱՆԵԱԿԸ

ՀԵՂԻՆԱԿ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻՄՈ

Թարգմանիչ Բ. Մ. ՊՕՂՈՍՅԵԱՆ

Ց. Քրիստափորեան էֆէնտի, ԴԱՐԲՆՈՑԱՊԵՏի գտած ջերմ ընդունելութենէն քաջալերեալ, այժմ սկսած է թերթ առ թերթ հրատարակել Ալեքսանդր Տիմոյի այս նշանաւոր վէպն, որ չորս հատորէ պիտի բաղկանայ։ Բաժանորդագրութեան գինն է 3ական երեւաններէ բաղկացեալ 16 թերթի, այսինքն 128 երեւաններու համար 5 ղրուշ, մինչդեռ ԴԱՐԲՆՈՑԱՊԵՏՆ՝ 8 ական երեւաներէ բաղկացեալ 12 թերթի կը արուէր։

Բաժանորդ դրուելու փափաքողը պէտք է դիմեն թարգմանչին՝ Բիւզանդ էֆ. Պօղոսեանի գրատունն, ի Զաքարիա-Եօղուշ թիւ 56, ինչպէս նաեւ Հայ գրատարաց ընկերութեան տպարանն, Պալը Ալի փողոց թիւ 52, առ Ցարութիւն Քրիստափորեան, Ջրամասեան Պօղոս և Յակոբ աղաներուն, և Սէվիլթի խանի դէմ ծխամատ Գէորգ աղային եւ լրագրավաճառներուն։

ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ԴԻՄԱԿԱՒՈՐ ԵՒ ԱՆԴԻՄԱԿ

Ի ՆՊԱՍՏ

ՕԳՏ. ՀԱՅՈՒՀԵԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԱՆ

Ի ՆՈՐ ԹԱՏՐՈՆ, ԲԵՐԱ.

5/17 Փետրուար 1887 Հինգշաբթի գիշեր

ԿԱՐԴԱԴԻՐ ՄԱՄՆԱԽՈՒՄԲ

Վսեմ. Տատեան Յարութիւն էֆէնտի, Խորհրդական Աբդուլ Հրոյ պաշտօնական, ՆԱԽԱԳԱՀ
Աղաբէկեան Սարգիս էֆ. ԴԵՐ-ՆԱԽԱԳԱՀ
Մաքսուտ Սեպուհ » ԴԱՆՁԱՊԵՏ
Փափազեան Լեւոն » ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ

ՏԻԿՆԱՑՔ

Աղաբէկեան Ս.
Ակրօ Ս.
Երկանեան Վ.
Լսաեան Յ.
Մամիկոնեան Մ.
Մանուէլեան Ս.
Նեվրուզ Յ.
Նորատունկեան Դ.
Նորատունկեան Յ.
Զրպուլճեան Տ.
Պիլլօրեան Ա.
Տավուտեան Տ.
Տատեան Տ.
Տէրունեան Կ.
Տը Զունդ
Փորթուքալ Մ.

ՏԵՍՈՒՉ

Դավաֆեան Արամ
Եէնի-Տիւնեա Տիմիթրաքի էֆ.
Եուսուֆեան Տիգրան էֆ.
Լսաեան Մկրտիչ
Լրմուան Լէօն
Լրպէ Ալֆօնս
Կիւմիւշկերտան Տիգրան
Հալաճեան Բարսեղ
Մամիկոնեան Միքայէլ էֆ.
Մերհէմ-Գուլի Յարութիւն
Նորատունկեան Դաբրիէլ էֆ.
Նորատունկեան Յարութիւն
Պարօյցի Ժագ
(Ապտոտ տը) Զունդ
Ռաբաբօր Էօժէն
Սամանճի Գէորգ
Սիմոնօֆ Սիմոն
Սմայթ Ֆ.
Տատեան Տիրան էֆ.
Փափազեան Նշան
Փորթուքալ Միքայէլ էֆ.
Օգոստինոսեան Անտոն

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԳՈՀԱՐԻ

ՅՐԱՆՄԵՐԷՆ ԴՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

Երկ-էրէաց

ՅԱԿՈԲ Գ. ԷՍԻԼԵԱՆ

Սոյն գործ՝ որ կը պարունակէ ընտիր մտածումներ եւ ասացուածներ քաղելք յամենայնէ՝ որ ինչ գեղեցկագոյն արտադրած են ամեն ժամանակաց եւ երկրաց, ու մասնաւորապէս Ֆրանսայի գրական մեծ փառքերն, որպէս Հոմեր, Վիրգիլ, Պոսիւէ, Ռասին, Մալէրպ, Տանդէ, Շէքսպիր, ևն. ևն. իրաւամբ արժանի է ազգային բանասիրաց ուշադրութեան։

Կրնամք վստահաբար յանձնարարել մանգամանց բարձրագոյն դասուց աշակերտաց սոյն կարեւոր երկրի գործածութիւնն, որ ոչ միայն պիտի նպաստէ նոցա գրական ճաշակի սաղնուացման, այլ և պիտի ընձեռէ ոսկեղէն բառարան այն ամեն գեղեցիկ ասացուածոց՝ որք իրաւամբ կը նկատուին ընթացիկ գրականութեան քաղուածներն։

Կեսրոնատեղին է միայն, Պոլիս, կամուրջի գլուխն, Օսմանեան Գրատունն, եւ կը վաճառի ի դին 10 ղրուշի։

7—12

Տ. Գ. Տուղգալեան, որ երկար տարեն Նիւ-Եորքի բժշկական համալսարանի մէջ ուսած եւ նոյն քաղաքի հիւանդանոցին մէջ աշխատած է, երեք տարի Թուրքիոյ այլ և այլ կողմերն իւր արուեստն յաջողաբար ի գործ դնելէ վերջ, այժմ հաստատուած է Կ. Պոլիս, եւ կը բնակի Կէտիկ-բաշա Ճատտէսի թիւ 117 տան մէջ, եւ պատրաստ է իւր բնակարանին մէջ ընդունիլ հիւանդներ ամեն օր մինչեւ կէս օր։ Նաեւ հիւանդներ դարմանելու համար կը գտնուի՝ ամեն շաբաթ օր կէս օրէն վերջ Պաղջէ Գարու Իքի Գաթուլու Միւսիւ Մինասեանին դեղարանն, ամեն հինգշաբթի կէս օրէն վերջ Սամաթիա Միւսիւ Ճիսմանեանին դեղարանը, ամեն երկուշաբթի կէս օրէն վերջ իւր տան մէջ՝ իրեն դիմող կարօտեալները ձրիապէս դարմանելու, եւ այս օրերէն զատ բոլոր միւս օրերն կէս օրէն վերջ Բերա մեծ-Փողոց 168 Միւսիւ Քիւչիւքեանի դեղարանն։

Տօք. Տուղգալեան յատուկ ուսումնասիրութեան առարկայ ըրած է ներքին և ծննդական գործարանաց հիւանդութիւններն եւ մանկաբարձական ճիւղն։

6—20

ԻՍԴԲՐՆ ԷՃԷՆՍԻ

Գարաքէոյ, Տէլիրմէն խան, Կ. Պոլիս

Կառաջարկէ մեր գառաւայի ընթերցողաց իրենց հաշոյն գանձել իրենց առնելիքներն և իրենց հաշոյն վճարել իրենց պարտքերն, ինչպէս և իրենց հաղորդել առեւտրական ամեն տեղեկութիւններ եւ իրենց յանձնարարութեան համեմատ ամեն ինչ գնել մինչորդչէքով։

ԳԱՄԷԼԻԱ

194 Մեծ—վաղոյց Բերա 194

ԱՐՏԱՔՈՅ ԿԱՐԳԻ ՎԱՃԱՌՈՒՄ

Զգալի նուազում ամենայն գնոց տպրանաց

ՄԻԱԿ ԱՌԻԹ

Ստանալոյ մեծաքսեղէն, բրդեղէն ևն.

ՑՈՑԺ ԱԺԱՆ ԴՆԵՐՈՎ

Այս վաճառումը պիտի սկսի Յունվարի 12,24 էն և պիտի տեւէ մինչեւ ց3/15 Փետրուար 1887.

Օ ՖԱՊՈՒՔ ՌԷԻՆԻ

340—ԲԵՐԱՑԻ ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ—350

Պոն Մարշէի քով (Նախկին տուն Շավէնի)

Միացեալ Գործարանաց մեծ վաճառատանց տեսրք, հաւատարիմ իրենց սկզբան որ է իրենց ապրանաց մեթերքը վերանորոգել ամեն եղանակին, որոշած լինելով ծանր զոհողութիւններ ընել, յունուար 12/24 սկսեալ կարմրուորած են արտասովոր վաճառում մը, գնորդաց համար յոյժ նպաստաւոր պայմաններով։ Ուստի վստահ են թէ ամեն ոք պիտի փութայ առիթէն օգուտ քաղելով չափազանց զեղչեալ գներումներ ընել։

Ծանո՛ւցեալ։ Զմիան յառաջացած լինելուն պատճառաւ, ձմեռնային ապրանքները մանաւանդ մեծ զեղչով պիտի վաճառին։

Աւասիկ ի վաճառ հանուած ապրանքները։

Ամեն տեսակ Բրդեղէնք և Մեհեաքսեղէնք, ֆրանսական և անգլիական ընտիր Կտաւներ, ամեն գոյնէ Ասդրքան, սեւ և գունաւոր Թաւիշք, Ժանեակք, Մատամբոլ, Ամերիգան, Ասուիք, ահագին քանակութեամբ Գուլպա եւ Կօշիկ, Հովանոցք, Շապիկք, ատուեայ Բաճկոնակք, Սեղանի Անձեռոցք և Սպաւք, Վերմաներ, Թաշկինակներ, Զեռնոցք, Սեղմիրանք, և հազար ուրիշ նիւթեր տարեց, կանանց և տղայոց համար։

ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ԱՌԻԹ

Դեղանիւս ժէրսէյներ, 39 գրշէն 48 ի լիքած։

Մետաքս Սադէն, կանգունը 5 1/2 էն 3 1/2 ի

Բրդէ շրջազգեստներ, սկսեալ 6 1/2 գրշէն

Արանց համար զուտ բրդեայ բաճկոնակներ, սկսեալ 7 գրշէն։

Կարասեաց համար Դուէթոն, կանգունը 1 3/4 գրշ։

Ամերիկեան կտաւ, 24 եարտանոց ծրարն 28 գրշ։

Ցանելա զուտ բրդէ, կանգունը 2 1/2 գրշէն սկսեալ։

Սեւ մերինոս, կանգունը 3 3/4 գրշէն։

Որսի համար արանց ժիլէներ, 12 գրշէն

Գունաւոր ֆլանելէ շապիկներ 12 գրշէն

Հոտաւէտ իւղեր, ժապաւէնք, ժանեակք։

ՈՐՈՇԵԱԼ ԳԻՆ, ԿԱՆԽԻԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄՆ

ՇԱՄԲԱՆԵԻ ԳԻՆԻՆԵՐ

ՆՈ

ՀԱՅԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԶՈՒՅԳ ՉՈՒՆԵՑՈՂ ԱՌԱՋԻՆ ԵՎ ԱՄԵՆԱՀԱՅՏՆԻ ԹԵՐԹԱԹԵՐԹ

Գրավաճառներ՝ Ս. Ամիրյան, Ս. Ամիրյան և Ս. Ամիրյան